

การศึกษาวิจัย รูปแบบการเลี้ยงสุกรแบบหมุนเวียนที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่สูง
กรณีศึกษา โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ คอยอมพาย มีวัตถุประสงค์เพื่อ
ศึกษาวัสดุรองพื้นที่เหมาะสมกับการเลี้ยงสุกรแบบหมุนเวียน บนพื้นที่สูงในโครงการสถานี
พัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ คอยอมพาย และศึกษาเปรียบเทียบการเลี้ยงสุกรแบบหมุน
เวียนกับการเลี้ยงสุกรแบบปล่อยธรรมชาติ บนพื้นที่สูงในโครงการฯ โดยทำการศึกษาวิจัยใน
หมู่บ้านของชาวลัวะบ้านสาม ในโครงการฯ จำนวน 12 ครัวเรือน วางแผนการทดลองแบบสุ่ม
สมบูรณ์ (Completely Randomized Design, CRD) ทำการเก็บบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล ลักษณะ
ทางการเจริญเติบโต ลักษณะด้านสุขภาพ ลักษณะทางคุณภาพซากและคุณภาพเนื้อของสุกร และ
สัมภาษณ์ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่โครงการฯ และชาวลัวะบ้านสามในการเลี้ยงสุกรแบบหมุนเวียน
เพื่อนำไปปรับใช้กับเกษตรกรในพื้นที่โครงการอื่น ๆ ต่อไป

การศึกษาการเลี้ยงสุกรแบบหมุนเวียนโดยใช้วัสดุรองพื้นที่แตกต่างกันในโครงการ
สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ คอยอมพาย พบว่า สุกรลูกผสม (LW-LR-D) ที่เลี้ยง
แบบหมุนเวียนโดยใช้ฟางข้าว และแกลบ เป็นวัสดุรองพื้น เจริญเติบโตไม่แตกต่างกัน ส่วนสุกร
ลูกผสม (LW-LR-D) เจริญเติบโตดีกว่าสุกรพื้นเมือง เมื่อเลี้ยงแบบหมุนเวียนและใช้ฟางข้าวเป็นวัสดุ
รองพื้นเหมือนกัน และสุกรพื้นเมืองที่เลี้ยงแบบปล่อยธรรมชาติ มีการเจริญเติบโตช้าที่สุด ($P > 0.05$) โดยสุกรทุกกลุ่มที่เลี้ยงแบบหมุนเวียนและแบบปล่อยธรรมชาติมีพยาธิที่สำคัญ 5 ชนิด คือ *G1-nematode*, *Strongeloides* spp., *Coccidia*, *Trichuris* spp. และ *Ascaris* spp. นอกจากนี้ การเลี้ยงสุกร
บนพื้นที่สูงในโครงการฯ มีปริมาณของคุณภาพซากต่ำกว่าสุกรขุนตามฟาร์ม แต่คุณภาพทางเนื้อ
ได้แก่ ค่าสีเนื้อ และ pH ของเนื้อไม่แตกต่างกัน

เจ้าหน้าที่โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริ คอยอมพาย เห็น
ด้วยกับการเลี้ยงสุกรแบบหมุนเวียน บนพื้นที่สูงในโครงการฯ ในระดับมาก ในด้านการควบคุมและ
ป้องกันพยาธิ การควบคุมและป้องกันโรค การสุขาภิบาลเรื่องความสะอาด การป้องกันกลิ่นรบกวน
และการช่วยรักษาสัตว์แวดล้อม และเห็นด้วยในระดับปานกลางในการใช้วัสดุรองพื้นเป็นแกลบหรือ
ฟางข้าว ส่วนชาวลัวะบ้านสามที่เลี้ยงสุกรแบบหมุนเวียน เห็นว่า สุกรที่เลี้ยงแบบหมุนเวียนเจริญเติบโต
เร็วกว่าที่เลี้ยงแบบธรรมชาติ โดยสุกรที่เลี้ยงแบบธรรมชาติจะตายมากเนื่องจากเป็นโรค และสุกร
ลูกผสม (LW-LR-D) เจริญเติบโตพอกันกับสุกรพื้นเมือง โดยชาวลัวะบ้านสามนิยมใช้แกลบมากกว่า
ฟางข้าวเป็นวัสดุรองพื้นในการเลี้ยงสุกรแบบหมุนเวียน

The Royal Initiative Project, Doi Ompai Highland Agriculture Development Station (RIPDO) was founded to promote Lawa community to harmoniously live with natural resources and environment by permanent settlement, decreasing shift cultivation area and demonstration for cultivation patterns. Native pigs were raised without stall by Lawa for ritual activities and medium-size protein source. They fed on household wastes and vegetation. The consequences of these were cash crop destruction, manure spreading and prone to worm infection. The purposes of this research were to demonstrate and to evaluate pig confinement by deep bedding system in the RIPDO. All of the pigs were approximately 10 kg of initial weight and fed on concentrated feed and fermented products according to natural agricultural practice in 20 weeks feeding period. Average daily gain from crossbred pigs (with rice hull or rice straw bedding) were similar ($P > 0.05$) but greater than those from native pigs (with rice straw or no stall) ($P > 0.05$). The results from carcass quantity and carcass quality were not comparable to those commercial pigs because of much lower final weights. Pork quality such as redness of pork was similar to those from commercial pigs. There were internal parasites found from inspections at 10 and 20 weeks of feeding period. Results of the study obtained from focus groups showed that RIPDO staff appreciated the consequences of this demonstration for it could provoke Lawa to confine their pigs. Lawa that concerned the research preferred advantageous from deep bedding for there was no pig death lost and bedding material was used as organic fertilizer for vegetation.